

Sygn. akt I Ns 663/15

POSTANOWIENIE

Dnia 15 grudnia 2016 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie I Wydział Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSR Lidia Grzelak

Protokolant st. sekr. sąd. Jolanta Dziki

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 grudnia 2016 r. w Ciechanowie

sprawy z wniosku Banku (...) S.A. w G.

z udziałem Gminy G., małoletniego S. C. reprezentowanego przez przedstawicielkę ustawową B. C. (1) – matkę, I. P., B. C. (2), T. P., Ł. P., A. P., J. P.

o stwierdzenie nabycia spadku po B. C. (3)

I stwierdza, że spadek po B. C. (3) s. Z. i J. z d. K., zmarłym dnia 13 lutego 2011 r. w L., ostatnio stale zamieszkałym w L. gmina G., na podstawie ustawy nabyła z dobrodziejstwem inwentarza Gmina G. w całości;

II zarządza sporządzenie spisu inwentarza po zmarłym B. C. (3) przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ciechanowie M. W.;

III nakazuje ściągnąć na rzecz Skarbu Państwa od wnioskodawcy Banku (...) S.A. w G. kwotę 1066,66 zł (jeden tysiąc sześćdziesiąt sześć złotych sześćdziesiąt sześć groszy) tytułem uzupełnienia kosztów ogłoszenia w prasie orzeczonych prawomocnym postanowieniem z dnia 20 czerwca 2016 r.;

IV w pozostałym zakresie pozostawia wnioskodawcę i uczestników postępowania przy poniesionych kosztach postępowania związanych z ich udziałem w sprawie.

Sygn. akt I Ns 663/15

UZASADNIENIE

(...) Bank (...) S.A. w G. wniósł o stwierdzenie nabycia spadku po B. C. (3), zmarłym w dniu 13 lutego 2011 r. w L. gmina G.. Ponadto wniósł o zasądzenie na jego rzecz od uczestników postępowania zwrotu kosztów postępowania. Uzasadniając swój interes prawny w złożeniu wniosku, wnioskodawca wyjaśnił, iż posiada wobec spadkodawcy wierzycelność wynikającą z umowy nr (...) z dnia 10 maja 2001 r. zawartej pomiędzy spadkodawcą a (...) Bankiem (...) S.A. w W. (poprzednik prawnym wnioskodawcy) dopuszczającą występowanie salda debetowego na rachunku.

Uczestnik postępowania Gmina G. przyłączył się do wniosku co do zasady.

Pozostali uczestnicy postępowania małoletni S. C. reprezentowany przez przedstawicielkę ustawową B. C. (1) – matkę, I. P., B. C. (2), T. P., Ł. P., A. P., J. P. nie zajęli stanowiska w sprawie.

W toku postępowania w sprawie Sąd zamieścił w prasie ogłoszenie o toczącym się postępowaniu wzywając wszystkich zainteresowanych, aby w terminie 6 miesięcy od ukazania się ogłoszenia, stawili się do Sądu i wykazali swe prawa do spadku pod rygorem stwierdzenia nabycia spadku na rzecz spadkobierców, których prawa zostaną wykazane.

W zakreślonym w ogłoszeniu terminie nikt nie zgłosił udziału w sprawie w charakterze uczestnika postępowania.

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

B. C. (3) syn Z. i J. z d. K., zmarł dnia 13 lutego 2011 r. w L. gmina G., gdzie przed śmiercią na stałe zamieszkiwał. W dacie śmierci był rozwiedziony (odpis skrócony aktu zgonu k. 3).

Spadkodawca miał jednego syna S. C., który odrzucił spadek po ojcu B. C. (3) w dniu 8 lipca 2011 r. (odpis skrócony aktu urodzenia k. 5 akt III Nsm 66/11 Sądu Rejonowego w Płońsku, protokół oświadczenia o odrzuceniu spadku k. 3 – 4 akt I Ns 342/11 Sądu Rejonowego w Płońsku).

Rodzice B. C. (3) zmarli przed jego śmiercią: matka J. C. z d. K. w dniu 24 czerwca 1993 r., zaś ojciec Z. C. w dniu 17 kwietnia 1994 r. (odpisy skrócone aktów zgonu k. 4, 5 akt I Ns 563/11).

B. C. (3) miał dwie siostry B. C. (2) oraz I. P., które odrzuciły spadek po bracie w dniu 14 grudnia 2011 r. (odpis skrócony aktu urodzenia k. 7 akt I Ns 563/11, odpis skrócony aktu małżeństwa k. 3 akt I Ns 563/11, protokół oświadczenia o odrzuceniu spadku k. 18 - 19 akt I Ns 563/11).

B. C. (2) nie posiadała zstępnych w dacie śmierci brata B. C. (3) (bezsporne).

I. P. ma czworo dzieci: T. P., Ł. P., J. P. i A. P., którzy również odrzucili spadek po wuju B. C. (3): T. P., Ł. P. i A. P. w dniu 28 marca 2012 r., zaś J. P. w dniu 22 maja 2012 r. Żadne z nich w dacie śmierci spadkodawcy nie posiadało dalszych zstępnych (odpisy skrócone aktów urodzenia k. 28, 29, 30, protokół oświadczenia o odrzuceniu spadku k. 7 akt I Ns 34/12, protokół oświadczenia o odrzuceniu spadku k. 7 akt I Ns 35/12, protokół oświadczenia o odrzuceniu spadku k. 7 akt I Ns 36/12, odpis skrócony aktu urodzenia k. 19 akt III RNsm 7/12, protokół oświadczenia o odrzuceniu spadku k. 33 akt I Ns 563/11).

B. C. (3) nie pozostawił testamentu, nie był też u notariusza zarejestrowany akt poświadczenia dziedziczenia (bezsporne).

Nikt nie został uznany przez Sąd za niegodnego dziedziczenia po B. C. (3), a także nikt nie zrzekł się dziedziczenia (bezsporne).

Okoliczności faktyczne rozpoznawanej sprawy były bezsporne. Sąd ustalił je na podstawie aktów stanu cywilnego oraz złożonych przez uczestników postępowania oświadczeń o odrzuceniu spadku po B. C. (3). Dowody te Sąd ocenił jako w pełni wiarygodne, jako że ich prawdziwość nie nasuwała jakichkolwiek wątpliwości i nie została podważona przez żadnego z uczestników niniejszego postępowania.

Sąd nie ustalił w sprawie dalszych krewnych spadkodawcy uprawnionych do dziedziczenia w rozumieniu art. 934 k.c. tj. dziadków spadkodawcy lub ich zstępnych.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Stosownie do art. 1025 § 1 k.c. Sąd na wniosek osoby mającej w tym interes stwierdza nabycie spadku przez spadkobiercę. Spadkobierca nie ma obowiązku wykazywania takiego interesu, natomiast w odniesieniu do podmiotu nieroszczącego sobie praw do spadku, warunek posiadania interesu (art. 510 § 1 k.p.c.) we wszczęciu takiego postępowania oznacza, że wynik tego postępowania ma dotyczyć także jego praw. Jest on spełniony, gdy podmiot ten ma interes w wywołaniu któregośkolwiek ze skutków stwierdzenia nabycia spadku (art. 1025 § 2 k.c. i art. 1027 k.c.).

W niniejszej sprawie wnioskodawca Bank (...) S.A. w G. wskazał, iż jego legitymacja do wystąpienia z wnioskiem wynika z tego, że spadkodawca był jego dłużnikiem, na dowód czego przedłożył kopię umowy zawartej przez spadkodawcę z poprzednikiem prawnym wnioskodawcy, której treści żaden z uczestników postępowania nie kwestionował.

W tej sytuacji sąd uznał, iż wnioskodawca wykazał istnienie interesu prawnego w ustaleniu kręgu spadkobierców B. C. (3).

Zgodnie z art. 926 k.c. powołanie do spadku wynika z ustawy albo z testamentu. (§ 1). Dziedziczenie ustawowe co do całości spadku następuje wtedy, gdy spadkodawca nie powołał spadkobiercy albo gdy żadna z osób które powołał nie chce lub nie może być spadkobiercą (§ 2).

Jak wskazano powyżej, spadkodawca nie pozostawił testamentu; powołanie do spadku nastąpiło zatem w niniejszej sprawie na podstawie ustawy.

Jak ustalono, w chwili śmierci spadkodawca był rozwiedziony. Jego rodzice zmarli przed jego śmiercią. Zarówno jego syn S. C., jak i siostry B. C. (2) i I. P. oraz jej zstępni odrzucili spadek.

Jak wskazano powyższej, Sąd nie ustalił w sprawie dalszych krewnych spadkodawcy uprawnionych do dziedziczenia w rozumieniu art. 934 k.c. tj. dziadków spadkodawcy lub ich zstępnych.

W związku z powyższym Sąd stwierdził w pkt I postanowienia, że spadek po B. C. (3) na podstawie ustawy nabyła Gmina G. w całości. Zgodnie bowiem z art. 935 k.c. w braku małżonka spadkodawcy, jego krewnych i dzieci małżonka spadkodawcy, powołanych do dziedziczenia z ustawy, spadek przypada gminie ostatniego miejsca zamieszkania spadkodawcy jako spadkobiercy ustawowemu.

Stosownie zaś do art. 1023 § 1 i 2 k.c. Skarb Państwa ani gmina nie mogą odrzucić spadku, który im przypadł z mocy ustawy. Skarb Państwa ani gmina nie składają oświadczenia o przyjęciu spadku, spadek uważa się za przyjęty z dobrodziejstwem inwentarza.

W związku z powyższym Sąd uznał, że Gmina G. nabyła spadek z dobrodziejstwem inwentarza.

Jednocześnie Sąd zarządził sporządzenie spisu inwentarza po zmarłym B. C. (3) przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ciechanowie M. W. stosownie do art. 644 k.p.c. w brzmieniu obowiązującym w dacie śmierci spadkodawcy. Zgodnie bowiem z tymże przepisem, jeżeli złożono oświadczenie o przyjęciu spadku z dobrodziejstwem inwentarza, a inwentarz nie był przedtem sporządzony, sąd wyda postanowienie o sporządzeniu spisu inwentarza. Stosownie zaś do art. 637 § 2 k.p.c. w brzmieniu poprzednim, w wypadkach przewidzianych w ustawie postanowienie o spisaniu inwentarza wydaje się z urzędu.

Wskazać bowiem należy, że zgodnie z art. 7 ustawy z dnia 20 marca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny oraz niektórych innych ustaw, do postępowań w przedmiocie zabezpieczenia spadku i sporządzenia spisu inwentarza, w tym postępowań mających na celu wykonanie postanowienia o zabezpieczeniu spadku i sporządzeniu spisu inwentarza, wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, stosuje się przepisy dotychczasowe, Sąd zawarł zatem rozstrzygnięcie o zarządzeniu spisu inwentarza, na podstawie przepisów obowiązujących przed zmianą wprowadzoną przedmiotową ustawą.

Wskazane powyżej przepisy Kodeksu postępowania cywilnego obligowały więc Sąd do zarządzenia spisu inwentarza, gdyż gmina nabyła spadek z dobrodziejstwem inwentarza bez konieczności składania stosownego oświadczenia.

Zgodnie z art. 520 § 1 k.p.c., każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. Stosownie do § 2 cyt. artykułu, jeżeli jednak uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania lub interesy ich są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości. To samo dotyczy zwrotu kosztów postępowania wyłożonych przez uczestników. § 3 art. 520 k.p.c. stanowi, że jeżeli interesy uczestników są sprzeczne, sąd może włożyć na uczestnika, którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone, obowiązek zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego uczestnika. Przepis powyższy stosuje się odpowiednio, jeżeli uczestnik postępował niesumiennie lub oczywiście niewłaściwie.

Podstawą rozstrzygnięcia o kosztach postępowania w postępowaniu nieprocesowym jest zasada ich ponoszenia przez każdego uczestnika. Jeśli więc sąd w konkretnej sprawie uzna, że powinno być inaczej, musi się kierować przesłankami wskazanymi w art. 520 § 2 i 3 k.p.c. i swoje rozstrzygnięcie w tym przedmiocie uzasadnić (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2012 r. w sprawie I CZ 1/12). W uzasadnieniu postanowienia Sąd Najwyższy wskazał, że odstępstwa od zasady z art. 520 § 1 k.p.c., zawiera § 2 i 3 tego artykułu. Z przepisów tych wynika, że jeżeli uczestnicy są w różnym stopniu zainteresowani w wyniku postępowania albo ich interesy są sprzeczne, sąd może stosunkowo rozdzielić obowiązek zwrotu kosztów lub włożyć go na jednego z uczestników w całości, a jeżeli interesy uczestników są sprzeczne, sąd może włożyć na uczestnika, którego wnioski zostały oddalone lub odrzucone, obowiązek zwrotu kosztów postępowania poniesionych przez innego uczestnika. Analogiczny pogląd Sąd Najwyższy wyraził w postanowieniu z dnia 10 lutego 2012 r. w sprawie II CZ 159/11. W postanowieniu z dnia 26 stycznia 2011 r. w sprawie IV CZ 101/10 Sąd Najwyższy podkreślił, że w postępowaniu nieprocesowym w zasadzie nie ma podstaw do domagania się przez uczestnika, który poniósł określone koszty, zwrotu ich od pozostałych uczestników. Wskazać również należy, że w postanowieniu z dnia 5 grudnia 2012 r. w sprawie I CZ 148/12 Sąd Najwyższy wskazał, że sprzeczność interesów pomiędzy uczestnikami w rozumieniu art. 520 § 2 i 3 k.p.c. występuje wtedy, gdy postanowienie kończące postępowanie w sprawie wywiera wpływ dla jednych zainteresowanych na zwiększenie, a dla innych na zmniejszenie ich praw.

Pojęcie kosztów postępowania precyzuje art. 98 § 2 i 3 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., zgodnie z którym, do niezbędnych kosztów procesu prowadzonego przez stronę osobiście lub przez pełnomocnika, który nie jest adwokatem, radcą prawnym lub rzecznikiem patentowym, zalicza się poniesione przez nią koszty sądowe, koszty przejazdów do sądu strony lub jej pełnomocnika oraz równowartość zarobku utraconego wskutek stawiennictwa w sądzie. Suma kosztów przejazdów i równowartość utraconego zarobku nie może przekraczać wynagrodzenia jednego adwokata wykonującego zawód w siedzibie sądu procesowego. Do niezbędnych kosztów procesu strony reprezentowanej przez adwokata zalicza się wynagrodzenie, jednak nie wyższe niż stawki opłat określone w odrębnych przepisach i wydatki jednego adwokata, koszty sądowe oraz koszty nakazanego przez sąd osobistego stawiennictwa strony.

W ocenie Sądu, w niniejszej sprawie, brak jest – co do zasady - okoliczności uzasadniających uwzględnienie wniosku Banku (...) S.A. w G. w zakresie żądania obciążenia uczestników postępowania poniesionymi przez wnioskodawcę kosztami postępowania, a zatem w sprawie mają zastosowanie przepisy art. 520 § 1 k.p.c. Okoliczność, że uczestnicy postępowania nie zajęli stanowiska w sprawie, nie może prowadzić do uznania, że w sprawie zachodzi sprzeczność interesów pomiędzy uczestnikami w rozumieniu art. 520 § 2 i 3 k.p.c.

Sąd obciążył ponadto wnioskodawcę Bank (...) S.A. w G. kosztami ogłoszenia w prasie o toczącym się postępowaniu stosownie do art. 83 ust. 2 ustawy z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, zgodnie z którym, w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie sąd orzeka o poniesionych tymczasowo przez Skarb Państwa wydatkach, stosując odpowiednio przepisy art. 113.

W związku z powyższym Sąd orzekł jak w pkt III i IV postanowienia.